

15. HERPETOFAUNA DE LES ILLES MEDES

Xavier Pascual *

Resum

Hom fa un breu comentari sobre les tres úniques espècies de saures que habiten a les illes Medes: *Tarentola mauritanica*, *Podarcis hispanica* i *Psammmodromus algirus*.

Summary

Herpetofauna of the Medes Islands.

A brief comment is made on the three only species of sauria inhabiting Medes Islands: *Tarentola mauritanica*, *Podarcis hispanica* and *Psammmodromus algirus*.

Introducció

El poblament herpetològic de les illes Medes fou descrit per primera vegada per BALCELLS (1963) arran d'un seguit d'expedicions realitzades a aquelles illes i que permeteren de completar una sèrie d'estudis climàtics, de vegetació i faunístics iniciats l'any 1961. En el treball citat l'autor descriu les tres úniques espècies de rèptils que allí es troben, destacant-hi a més a més la manca total d'amfibis, lògica fins a cert punt en uns illots on l'inexistència de recipients d'aigua dolça ha estat determinant.

Posteriorment, BALCELLS (1964) amplia les dades donades inicialment i acaba conclouent que el conjunt d'espècies herpètiques de les Medes, a més de trivial i de no presentar unes particularitats gaire rellevants, està constituït per formes que no mostren diferències evidents amb les espècies de la zona costanera més pròxima. En relació amb aquestes últimes, BAL-

* Secció d'Herpetologia. Museu de Zoologia de Barcelona. N.B.: Treball realitzat a petició del Consell editorial.

CELLS i VIDAL (1963) aporten cites referents al massís de Montgrí, i recentment FÉLIX i GRABULOSA (1980a, 1980b) proporcionen nombrosa informació sobre l'herpetofauna de l'Alt Empordà.

Llistat d'espècies

La representació herpetològica a les Illes Medes es redueix tan sols a un dragonet i dues sargantanes, que habiten únicament als dos illots més grans, la Meda Gran i la Meda Petita. La relació d'espècies és la següent:

Ordre SQUAMATA

Subordre SAURIA

Família Gekkonidae

Tarentola mauritanica (Linné 1758). Dragó comú.

Família Lacertidae

Podarcis hispanica (Steindachner, 1870). Sargantana comuna.

Psammodromus algirus (Linné 1758). Sargantana cuallarga.

Comentari

El dragó comú (*Tarentola mauritanica*) es troba tant a la Meda Gran com a la Meda Petita, on és relativament freqüent a les zones més abrigades dels vents i als vessants assolellats. Espècie termòfila per excel·lència, el dragó comú és representatiu dels climes suaus i temperats, i no és estranya la seva presència en aquests illots de condicions climàtiques benignes.

Pel que fa a la sargantana comuna (*Podarcis hispanica*), quasi tan sols es localitza a la Meda Petita, on és molt abundant sobretot a les zones altes on nien els gavians i on hi ha gran quantitat de matèria orgànica procedent de les dejeccions d'aquestes aus, la qual cosa fa que les sargantanes hi trobin els artròpodes necessaris per a alimentar-se (BALCELLS, 1964.) A la Meda Gran, la població d'aquestes sargantanes és molt petita i ocupa preferentment els llocs pedregosos.

La sargantana cuallarga (*Psammodromus algirus*), al contrari que la comuna, es troba únicament a la Meda Gran, on hom la pot veure tant als llocs sorrencs com entre els matolls, entre els quals es refugia i fins i tot s'hi enfila buscant insectes.

Finalment cal comentar que les tres úniques espècies de saures que habiten les Medes es troben, també, al llarg de tot el litoral català. D'una

banda, el dragó comú, de costums antropòfils, és fàcil de veure als llocs habitats, mentre que la sargantana comuna és una espècie molt abundant i àmpliament estesa per tot el país. En relació a la sargantana cuallarga, aquesta és més característica dels llocs de vegetació densa, especialment de matolls espinosos, sotabosc de pi i també a les zones sorrenques, com és el cas de les sorreres litorals dels aiguamolls empordanesos.

BIBLIOGRAFIA

- BALCELLS, E. 1963. El poblamiento vegetal y animal de las islas Medas. *An. Inst. Est. Gerundenses*, XVI: 5-31.
- BALCELLS, E. 1964. Vertebrados de las islas Medas. *Publ. Inst. Biol. Apl.*, 36: 39-70.
- BALCELLS, E. i VIDAL, A. 1963. Excursión al macizo de Montgrí. *Supl. infor. bibl. Misc. Zool.*, 1(V): 26-27.
- FÉLIX, J. i GRABULOSA, I. 1980a. Herpetofauna de l'Alt Empordà I. *Rev. Girona*, 90: 33-38.
- FÉLIX, J. i GRABULOSA, I. 1980b. Herpetofauna de l'Alt Empordà II. *Rev. Girona*, 91: 99-103.